

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КІЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т. в. о. президента
Національного університету
«Кієво-Могилянська академія»
Т. О. Ярошенко
« лютого 2018 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»
(освітні програми: «Європейські студії», «Німецькі та європейські студії»)
(галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»)
на основі ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)

Схвалено
Вченовою радою
факультету соціальних наук та соціальних технологій
(протокол № 3 від 8 лютого 2018 р.)

Годова Вченової ради
декан
С. М. Оксамитна

КИЇВ – 2018

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 052 «Політологія» (освітня програма «Політологія», спеціалізації: «Європейські студії», «Німецькі та європейські студії») передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» в 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі освітнього ступеня (або освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 052 «Політологія» має за мету оцінку мотивації абітурієнта до вступу на навчання; з'ясування рівня його фахових компетенцій; комплексну перевірку знань абітурієнта та його розуміння змісту базових політологічних дисциплін («Основи політичної науки», «Історія політичних вчень», «Порівняльна політологія», «Політична система України», «Політичні партії та партійні системи», «Суспільно-політичні рухи», «Західна політична думка», «Політична культура», «Історія української політичної думки», «Політологічна теорія держави», «Основи міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Європейські студії»); визначення його готовності до засвоєння фахових навчальних програм магістерського рівня.

Мінімальний для допуску до додаткового фахового вступного випробування за спеціальністю 052 «Політологія» **середній бал додатка до диплома** для вступників, які здобули освітній ступінь бакалавра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), становить **60 балів**.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 052 «Політологія» проводиться у формі **тестування** і полягає у виконанні абітурієнтом **50 тестових завдань** закритого типу, які містять одну правильну відповідь.

Кількість варіантів тестових завдань – 30.

Тривалість виконання тестових завдань – 80 хв.

Зразки тестових завдань

1. До форм державного правління належать:
  - 1) монархія, республіка, демократія;
  - 2) демократія, соціалізм, монархія;
  - 3) монархія, республіка;
  - 4) демократія, республіка.
2. Ідею суспільного договору розроблено у працях:
  - 1) Арістотеля, Платона;
  - 2) Платона, Макіавеллі;
  - 3) Локка, Гоббса;
3. Соціалізм є:
  - 1) формою державного правління;
  - 2) формою державного устрою;
  - 3) політичною ідеологією.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Поняття політики як суспільного явища.
2. Етапи становлення політології як науки про політику. Розвиток політичних вчень у країнах Європи та Північної Америки.
3. Поняття політичної системи. Теоретичні підходи до вивчення політичних систем.

4. Структура та суб'єкти політичного процесу.
5. Типи політичних партій та партійних систем.
6. Класифікації виборчих систем.
7. Теорії походження держави.
8. Типи політичної культури.
9. Поняття та завдання політичної соціалізації.
10. Політична освіта: мета та суб'єкти.
11. Теорії модернізації та демократичного транзиту.
12. Класифікації політичних режимів.
13. Сучасні політичні ідеології.
14. Демократія як політичний режим.
15. Відмінності авторитаризму від тоталітаризму.
16. Сучасні форми державного правління.
17. Форми державного устрою.
18. Політична система України.
19. Поняття перехідного режиму. Типи перехідних режимів.
20. Основні етапи розвитку української політичної думки.

ІІІ. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Алмонд Г., Дж. Пауэлл, К. Стром, Р. Далтон. Сравнительная политология сегодня / Сокр. пер. с англ. – М., 2002.
2. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Политические исследования. – 1992. – № 4. – С. 122–134.
3. Арендт Х. Джерела тоталітаризму. – К., 2002. – 539 с.
4. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. – М., 1993. – 304 с.
5. Берлин И. Две концепции свободы // Современный либерализм. М., 1998. – С.19–43.
6. Валлерстайн И. Три идеологии или одна? // После либерализма. – М., 2003.
7. Вебер М. «Типы господства» // Хозяйство и общество. – М., 1988. – С.102–121.
8. Габермас Ю. Громадянство і національна ідентичність // Умови громадянства: 36 ст. / Під редакцією Варта ван Спінбергена. – К., 2005. – С. 49–70.
9. Габермас Ю. Що таке деліберативна політика? // Залучення іншого. Студії з політичної теорії. – Львів, 2006.
10. Гарр Т. Почему люди бунтуют? – СПб: Питер, 2005. – С. 59–137.
11. Данн В. Н. Державна політика: основи аналізу. / Данн Вільям Н. ; пер. з англ. Г. Е. Краснокутського. – Одеса, 2005. – 468 с.
12. Дегтярев А. Теория принятия политических решений в структуре социальных и управлеченческих дисциплин. // Полис. – 2002. – № 2.
13. Дегтярев А. Методологические подходы и концептуальное модели интерпретации политических решений // Полис. – 2003. – №№ 1, 2, 3.
14. Дегтярев А. Процесс принятия и осуществления решений в публично-государственной политике: динамический цикл и его основные фазы. // Полис. - 2004. – № 4.
15. Демократія. Антологія / Упоряд. О. Проценко. – К., 2005.
16. Дем'янчук О. Державна політика і державне управління: політологічні аспекти. – К., 2008.
17. Лібералізм. Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. — К., 2002.
18. Консерватизм. Антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. — К., 1998.
19. Кимлічка В. Лібералізм і права меншин. – К., 2001.
20. Класики політичної думки (від Платона до Макса Вебера). – К., 2002.
21. Колбеч, Г. К. Політика. / Г. К. Колбеч ; пер. з англ. О. П. Дем'янчука. – К., 2005. – 169 с.

22. Корнгаузер У. Політика масового суспільства // Політологічні читання. – 1992. – № 1.
23. Ледяєв В. Власть. – М., 2001.
24. Міл Дж. Ст. Про свободу; Роздуми про представницьке врядування; Поневолення жінок. – К., 2001.
25. Парсонс В. Публічна політика: вступ до теорії й практики аналізу політики. / Парсонс Вейн ; пер. з англ. О.Дем'янчука. – К., 2006.
26. Політологія / За ред. А. Колодій. – К., 2000.
27. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу / Під ред. В. С. Бакирова, Н. И. Сазонова. – Х., 2008.
28. Рябов С. Політологічна теорія держави. – К., 1996.
29. Скиба В., Горбатенко В., Туренко В. Вступ до політології. – К., 1998.
30. Скирбекк Г., Гилье Н. Істория философии. – М., 2003.
31. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем. – Львів, 2001.
32. Тейлор Ч. Етика автентичності. – К., 2002.
33. Шмиттер Ф. Угрозы и дилеммы демократии // ВЕК XX И МИР. – 1994. – № 7–8. – С. 87–101.
34. Paul D'Anieri. International Politics: Power and Purpose in Global Affairs. – Wadsworth Publishing, 2013.
35. Diamond L. «Thinking about Hybrid Regimes» // Journal of Democracy. 2002. – Vol. 13. – No. 2.
36. Diani M. «Towards a Network Theory of (New) Social Movements» // European Journal of Social Theory. – 2000. – Vol. 4. – P. 387–406.
37. Gunther R., Diamond L. «Species of Political Parties: a New Typology» // Party Politics. – 2003. – Vol. 9. – No.2. – P. 167–199.
38. Harris E. «Ethnic Violence» // Nationalism: theories and cases. – Edinburgh, 2014. – P. 128–142.
39. Horowitz D. «Comparing democratic systems» // Journal of Democracy. – 1990. – Vol.1. – No. 4.
40. Koopmans R. «Protest in time and space: the evolution of waves of contention» // David A. Snow, Sarah A. Soule, and Hanspeter Kriesi, eds. – Blackwell Companion to Social Movements. – P.19–47.
41. Linz J. «The Perils of Presidentialism» // Journal of Democracy. – Vol. 1. – Number 1, Winter 1990. – P. 51–69.
42. Lipset S., Rokkan S. Party systems and voter alignments: cross-national perspectives. – New York, 1967.
43. McAdam D. «Recruitment to High-Risk Activism» // American Journal of Sociology. – 1986. – Vol. 92. – No. 1. – P. 65–86.
44. McAdam D., Tarrow S., Tilly Ch. Dynamics of Contention. – N.Y., 2009. – P. 305–347.
45. McCarthy J., Zald M. «Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory» // American Journal of Sociology. – May, 1977. – Vol. 82, – No. 6 – P. 1212–1241.
46. Polletta F., Jasper J. «Collective Identity and Social Movements» // Annual Review of Sociology. – 2001. – Vol. 27. – P. 283–305.
47. Saunders C. «Using Social Network Analysis to Explore Social Movements» // Social Movement Studies: Journal of Social, Cultural and Political Protest. – 2007. – Vol. 6. – № 3. – P. 227–243.
48. Tarrow S. Power in Movement: Social Movements, Collective Action and Politics. – Cambridge, 1994.
49. Tilly Ch. «War Making and State Making as Organized Crime» // Bringing the State Back In / Ed. by Peter Evans, Dietrich Rueschemeyer, and Theda Skocpol. – Cambridge, 1985). – P. 169– 186.

50. Weber C. International relations theory: a critical introduction. – Abingdon: Routledge, 2010. – P. 31– 35; 40– 46; 77– 81; 151– 157.

IV. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 052 «Політологія» має кваліфікаційний характер та **оцінюється за шкалою: «склав/не склав».**

У випадку, якщо абітурієнт не склав додаткове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі на спеціальність 052 «Політологія».

Виконання кожного з 50 тестових завдань оцінюється в балах.

За кожне правильно виконане завдання абітурієнт отримує **2 бали**.

Для успішного складання додаткового фахового вступного випробування абітурієнт повинен правильно виконати 60 % тестових завдань.

Відповідність сумарного балу за виконані тестові завдання оцінці за шкалою «склав/не склав» зазначена у таблиці:

Сумарний бал за виконані завдання	Оцінка за шкалою «склав/не склав»
60 —100	Складав
0 —59	Не склав

Голова фахової атестаційної комісії

С. О. Кисельов